

Postupak nadzorne provjere i ocjene (SREP)

Kreditne institucije

<p>Područje primjene SREP-a</p>	<p>Opis smjernica nadležnog tijela o području primjene SREP-a uključujući:</p> <ul style="list-style-type: none"> — smjernice o tome koji su subjekti obuhvaćeni SREP-om ili su iz njega isključeni — pregled na visokoj razini o tome kako nadležno tijelo uzima u obzir načelo proporcionalnosti pri određivanju područja primjene SREP-a	<p>Zakon o kreditnim institucijama (NN, br. 159/2013., 19/2015., 102/2015. i 15/2018)</p> <p>Odluka o načinu provedbe supervizije kreditnih institucija i izricanju supervizorskih mjera (NN, br. 23/2014. i 55/2014.)</p> <p>Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012</p> <p>Subjekti su supervizije u skladu s člankom 178. stavkom 1. Zakona o kreditnim institucijama kreditne institucije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj i njihove podružnice izvan Republike Hrvatske, podružnice kreditnih institucija sa sjedištem u drugoj državi članici koje posluju u Republici Hrvatskoj, podružnice kreditnih institucija sa sjedištem u trećoj državi koje posluju u Republici Hrvatskoj i kreditne institucije iz države članice u dijelu poslovanja koje se obavlja neposrednim pružanjem usluga na području Republike Hrvatske. Hrvatska narodna banka obavlja superviziju svih kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj na pojedinačnoj razini u skladu s člankom 180. (Opseg supervizije kreditnih institucija) Zakona o kreditnim institucijama i člancima 1. i 2. Odluke o načinu provedbe supervizije kreditnih institucija i izricanju supervizorskih mjera te na konsolidiranoj razini u skladu s Poglavljem 2 (Bonitetna konsolidacija) Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012. Kreditna se institucija prema članku 5. stavku 1. Zakona o kreditnim institucijama može osnovati kao banka, štedna banka ili stambena štedionica. U opseg primjene supervizorskog procesa pregleda i procjene poslovanja uključene su sve kreditne institucije, odnosno sve banke, štedne banke i stambene štedionice s tim da se Hrvatska narodna banka pri utvrđivanju učestalosti i intenziteta obavljanja supervizorskog procesa rukovodi veličinom i značenjem kreditne institucije za bankovni sustav u Republici Hrvatskoj te prirodom, opsegom i složenosti poslova koje kreditna institucija obavlja (u skladu s člankom 180. stavkom 3. Zakona o kreditnim institucijama).</p> <p>Hrvatska narodna banka od 2016. godine primjenjuje EBA-inu Smjernicu o zajedničkim postupcima i metodologijama za postupak nadzorne provjere i ocjene, SREP (EBA/GL/2014/13) na način da ju je prenijela u internu metodologiju (Metodologija supervizorske provjere i ocjene kreditnih institucija – SREP). Prema toj metodologiji Hrvatska narodna banka razvrstava kreditne</p>
--	--	--

institucije u jednu od četiri kategorije prema njihovoj veličini ili prirodi, obuhvatu i složenosti poslovanja.

Kategorija	Opis	Element klasifikacije
1	OSII	sistemska važnost/veličina
2	> 1,5 mlrd. HRK	veličina
3	< 1,5 mlrd. HRK	veličina
4	stambene štedionice	poslovni model

Kategorija iz prethodne tablice nije ocjena profila rizičnosti kreditne institucije, već klasifikacija na temelju koje Hrvatska narodna banka odlučuje o obuhvatu i intenzitetu supervizorskog angažmana. Minimalni supervizorski angažman definiran je kako slijedi

Kategorija	Praćenje ključnih pokazatelja poslovanja	Procjena svih elemenata SREP-a (minimalno)	Sažetak cjelokupne SREP ocjene	Dijalog
1	<i>Tromjesečno</i>	<i>Godišnje</i>	<i>Godišnje</i>	<i>Kontinuirani angažman s upravljačkim tijelom i višim rukovodstvom kreditne institucije; angažman s kreditnom institucijom za procjenu svakog elementa.</i>
2	<i>Tromjesečno</i>	<i>Svake 2 godine</i>	<i>Godišnje</i>	<i>Kontinuirani angažman s upravljačkim tijelom i višim rukovodstvom kreditne institucije; angažman s kreditnom institucijom za procjenu svakog elementa.</i>
3	<i>Tromjesečno</i>	<i>Svake 3 godine</i>	<i>Godišnje</i>	<i>Angažman s upravljačkim tijelom i višim rukovodstvom kreditne institucije koji se temelji na riziku; angažman s kreditnom institucijom za procjenu značajnog elementa, odnosno elemenata rizika.</i>
4	<i>Tromjesečno</i>	<i>Svake 3 godine</i>	<i>Godišnje</i>	<i>Angažman s upravljačkim tijelom i višim rukovodstvom kreditne institucije najmanje svake 3 godine.</i>

Navedeno je minimalno definirani angažman koji može biti češći i intenzivniji za kreditne institucije koje imaju viši profil rizičnosti.

<p>Pojedinačna procjena rizika</p>	<p>Opis smjernica nadležnog tijela o pojedinačnoj procjeni rizika uključujući:</p> <ul style="list-style-type: none"> — pregled na visokoj razini usmjeren na postupak procjene rizika — pregled na visokoj razini o tome kako nadležno tijelo uzima u obzir načelo proporcionalnosti pri procjenjivanju pojedinačnih rizika — pregled na visokoj razini usmjeren na kriterije i metodologiju bodovanja za procjenu pojedinačnih rizika od strane nadležnog tijela 	<p>Zakon o kreditnim institucijama (NN, br. 159/2013., 19/2015., 102/2015. i 15/2018.) Odluka o načinu provedbe supervizije kreditnih institucija i izricanju supervizorskih mjera (NN, br. 23/2014. i 55/2014.) Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012</p>
		<p>U postupku supervizije poslovanja kreditne institucije Hrvatska narodna banka u skladu s člankom 180. stavcima 1. i 2. te člankom 181. Zakona o kreditnim institucijama i člankom 2. Odluke o načinu provedbe supervizije kreditnih institucija i izricanju supervizorskih mjera provjerava zakonitost poslovanja kreditne institucije uključujući organizaciju, strategije, politike, postupke i procedure koje je kreditna institucija donijela radi usklađivanja svojeg poslovanja s propisima, i procjenjuje rizike kojima kreditna institucija jest ili bi mogla biti izložena, rizike koje kreditna institucija predstavlja za financijski sustav, uzimajući u obzir utvrđivanje i mjerenje sistemskog rizika, rizike koji su utvrđeni provođenjem testiranja otpornosti na stres, s obzirom na vrstu, opseg i složenost poslova kreditne institucije, te utvrđuje osiguravaju li organizacija, strategije, politike, postupci i procedure koje je uspostavila kreditna institucija te regulatorni kapital i likvidnost kreditne institucije primjeren sustav upravljanja i pokrivenost rizika.</p> <p>Hrvatska narodna banka obavlja superviziju poslovanja kreditnih institucija nadzorom bonitetnom analizom (prikupljanjem i analizom izvješća i informacija, kontinuiranim praćenjem poslovanja kreditnih institucija i drugih osoba koje su prema odredbama Zakona o kreditnim institucijama i drugim propisima dužne izvještavati Hrvatsku narodnu banku, obavljanjem neposrednog nadzora nad poslovanjem kreditne institucije, nalaganjem supervizorskih mjera i izdavanjem mišljenja, odobrenja i suglasnosti te procjenjivanjem kreditne institucije u skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama, Uredbom (EU) br. 575/2013 i drugim propisima Europske unije kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija.</p> <p>Princip proporcionalnosti pri procjeni pojedinačnih rizika povezan je s kategorizacijom kreditne institucije i značajnosti pojedinog rizika za njezino poslovanje. Za kreditne institucije iz kategorija 1 i 2 Hrvatska narodna banka provodi sveobuhvatnije i detaljnije procjene rizičnosti nego za kreditne institucije u kategorijama 3 i 4.</p> <p>Hrvatska narodna banka procjenjuje rizike uzimajući u obzir kvantitativne i kvalitativne elemente rizika. U skladu s internom metodologijom SREP-a Hrvatska narodna banka ocjenjuje sljedeće: poslovni model; interno upravljanje i kontrole na razini kreditne institucije; pojedinačne rizike za</p>

		<p>kapital; adekvatnost kapitala; pojedinačne rizike za likvidnost; adekvatnost likvidnosti te dodjeljuje i cjelokupnu ocjenu profila rizičnosti (cjelokupna SREP ocjena).</p> <p>Pri procjenjivanju profila rizičnosti, a uzimajući u obzir tehničke kriterije za supervizorsku procjenu propisanu člankom 181. Zakona o kreditnim institucijama, Hrvatska narodna banka minimalno procjenjuje i ocjenjuje sljedeće rizike: kreditni rizik, tržišne rizike, likvidnosni rizik, kamatni rizik u knjizi banke i operativni rizik.</p> <p>Hrvatska narodna banka za ocjenu prethodno navedenih elemenata SREP-a upotrebljava raspon od 1 do 4, pri čemu ocjene u rasponu predstavljaju sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1 (nema zamjetnog rizika) 2 (nizak rizik) 3 (umjeren rizik) 4 (visok rizik). <p>Dodatno, za cjelokupnu SREP ocjenu Hrvatska narodna banka primjenjuje i ocjenu "F", koja se dodjeljuje kreditnim institucijama za koje Hrvatska narodna banka ocjenjuje da propadaju ili je vjerojatno da će propasti.</p>
--	--	---

<p>Provjera i ocjena postupka procjene adekvatnosti internoga kapitala (ICAAP)</p>	<p>Opis smjernica nadležnog tijela za provjeru i ocjenu ICAAP-a kao dio postupka nadzorne provjere i ocjene radi procjene pouzdanosti izračuna ICAAP-a za određivanje kapitalnih zahtjeva za pokrivanje pojedinačnih kapitalnih rizika, uključujući:</p> <ul style="list-style-type: none"> — pregled postupka za provedbu ICAAP-a koji su institucije dužne primjenjivati — pregled metodologije koju nadležna tijela primjenjuju radi provjere ICAAP-a — informacije o tome je li potrebna neovisna provjera ICAAP-a od nadležnog tijela 	<p>Zakon o kreditnim institucijama (NN, br. 159/2013., 19/2015., 102/2015. i 15/2018.) Odluka o postupku procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala i interne likvidnosti kreditne institucije (NN, br. 20/2014. i 126/2017)</p> <p>U postupku supervizije poslovanja kreditne institucije Hrvatska narodna banka ocjenjuje sigurnost i stabilnost poslovanja kreditne institucije, pri čemu, među ostalim, procjenjuje i adekvatnost ustrojenog postupka procjenjivanja i održavanja internoga kapitala i interne likvidnosti kreditne institucije. Kreditna institucija dužna je dostavljati pismeno izvješće Hrvatskoj narodnoj banci o postupku procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala i interne likvidnosti. Prema članku 19. Odluke o postupku procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala i interne likvidnosti kreditne institucije izvješće minimalno treba uključivati pregled trenutačnoga financijskog stanja/poslovnog modela i njegove očekivane promjene u idućem razdoblju, organizacijski ustroj, s opisom ovlasti i odgovornosti dodijeljenih različitim funkcijama i organizacijskim jedinicama koje su uključene u postupak procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala i interne likvidnosti, opis metodologija primijenjenih za određivanje potrebnoga internoga kapitala i interne likvidnosti, opis sustava mjerenja/procjene rizika, način kontrole i tehnike smanjenja za značajne vrste rizika, opis testiranja otpornosti na stres kojima se kreditna institucija koristi u postupku procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala i interne likvidnosti i njihove rezultate, vlastitu procjenu postupka procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala i interne likvidnosti koja bi trebala identificirati slabosti i nedostatke u samom postupku i pravodobne korektivne mjere koje će se poduzeti radi njihova otklanjanja i, ako je kreditnoj instituciji nadređeno društvo sa sjedištem izvan Republike Hrvatske, način usklađivanja postupka procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala i interne likvidnosti kreditne institucije s postupkom koji provodi nadređena kreditna institucija. Sadržaj izvješća detaljnije je određen u Dodatku Odluke o postupku procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala i interne likvidnosti kreditne institucije.</p>
---	---	--

<p>Ukupna procjena i nadzorne mjere SREP-a</p>	<p>Opis smjernica nadležnog tijela o ukupnoj SREP procjeni i nadzornim mjerama koje nadležno tijelo poduzima na temelju ukupne SREP procjene</p>	<p>Zakon o kreditnim institucijama (NN, br. 159/2013., 19/2015., 102/2015. i 15/2018.) Odluka o načinu provedbe supervizije kreditnih institucija i izricanju supervizorskih mjera (NN, br. 23/2014. i 55/2014.)</p>
		<p>Ukupna SREP ocjena jest ocjena održivosti poslovanja kreditne institucije te čini jednu od osnova za poduzimanje supervizorskih mjera, uključujući i mjere rane intervencije ili mjere ako se utvrdi da kreditna institucija propada ili da će uskoro propasti. Hrvatska narodna banka nalaže supervizorske mjere radi pravodobnog poduzimanja aktivnosti za poboljšanje sigurnosti i stabilnosti poslovanja kreditne institucije te otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti. Supervizorske mjere provode se na osnovi rješenja ili sporazuma o razumijevanju, u kojima su obvezno navedeni rok i način postupanja kreditne institucije radi otklanjanja nezakonitosti, odnosno slabosti ili nedostataka u poslovanju. Supervizorske su mjere detaljno propisane u poglavlju XVIII.3., XVIII.4. i XIX. Zakona o kreditnim institucijama i poglavlju VIII. Odluke o načinu provedbe supervizije kreditnih institucija i izricanju supervizorskih mjera.</p>